

2014. DECEMBER XXVII. ÉVFOLYAM 2. SZÁM

VESEVILÁG

Az élet ajándéka

Kulcsszó: a jelenlét

**Mi az igazság
rák-ellenszer ügyben?**

Beteg-orvos találkozó 2014

1 százalékos történet

A Vesebetegek Európai Szövetségének 1988-óta vagyunk tagja.

Az eltelt 26 év alatt lehetőségem volt az európai országok betegeit képviselő civil szervezetek működését, a működésük finanszírozását megismerni. Hozzánk hasonlóan a szervezetek a tevékenységükhöz szükséges pénz és anyagi eszközöket különböző forrásokból szerzik be. Programjaikhoz pályáznak a hazai és európai pályázatokon elnyerhető pénzekre, támogatást kapnak a vállalkozásoktól és magánszemélyektől, de szervezeteik adminisztratív működését többnyire a költségvetés finanszírozza. Az országos szervezeteket a központi költségvetés, a helyi szervezeteket az önkormányzatok. Ez biztosítja a folyamatos és biztos működést, és ami nagyon fontos, a függetlenség lehetőségét az őket támogató cégektől.

Ezt felismerve született meg a döntés 2003-ban, hogy a szervezetek az NCA majd NEA pályázatainak keresztül, valamint az állampolgárok a személyi jövedelemadójuk 1 százalékának rendelkezésével lényegében költségvetési pénzhez juthatnak hozzá.

Most nem az NCA, NEA 10 éves működésével kapcsolatos anomáliákat, a felhasználható forrásaik komoly csökkenésének hatását elemezném, hanem az 1 százalékos történetéről lesz szó.

Az 1 %-os rendelkezés lehetőségének megszületésekor (1996. évi CXXVI. törvény) még vita volt arról, hogy csak a tagsággal rendelkező civil szervezetek vagy az alapítványok is hozzáférhessenek ehhez a forráshoz.

Tekintettel arra, hogy nálunk a két

szervezeti forma tevékenysége keveredik – eltérően a világban tapasztalható domináns különbségektől –, az elfogadott törvény végül nem tett különbséget közöttük. De a cél egyértelműen és világosan az volt, hogy a társadalom egésze vagy annak csoportjai számára közhasznos tevékenységet végző civilek elismertségüknek megfelelően juthassanak ezekhez a forrásokhoz.

Az 1 százalékos majdnem 20 éves története számomra azonban azt bizonyítja, hogy a gyakorlat minden erőfeszítésünk ellenére nem így működik.

Íme, néhány ok és példa ennek alátámasztására:

■ A jövedelemadót fizető állampolgárok jelentős része azóta sem rendelkezik az 1 százalékról, még akkor sem, ha részesül az arra jogosult szervezetek munkájának eredményéből, azok hasznos tevékenységét ismeri.

Ennek oka a közömbösségen felül lehet az is, hogy a törvény hatályba lépésekor sok olyan alapítvány jött létre, amelyek kifejezetten erre a pénzre utaztak. Ezek a fantom szervezetek gyakorlatilag megszűntek ugyan, de a gyanú sok emberben még mindig él.

■ A rendelkezők között sokan érzelmi alapon döntenek: egy elveszett kiskutya bánatos képe, egy kopasz rákbeteg kisfiú, de már a rák említése is lelki húrokat pendít meg. Így alakult ki, hogy a rákbeteg (a körülbelül száz rákbeteg gyerek alapítványa évente háromszázmilliót kapott) és a kutya-menhelyek taroltak, a krónikus betegekkel, fogyatékosokkal, idős, hátrányos helyzetű emberekkel foglalkozó,

komoly munkát végző szervezetek pedig csak némi segítséget kaptak.

■ Az évek folyamán kialakult azonban egy olyan gyakorlat is, ami véleményem szerint az 1996-ban elfogadott törvény szellemiségével semmiképpen nem fér össze. Kezdeném az iskolai alapítványokkal, amelyek többnyire az iskolában tanuló gyerekek szüleinek rendelkezéseiből jön össze, s többnyire két területet finanszíroznak belőle. Vagy az iskolának szükséges eszközöket (amelyek biztosítása állami vagy önkormányzati feladat lenne), vagy a gyerekek iskolai kirándulásait, iskolán kívüli tevékenységeit, ami így egyszerűen adóelkerülés.

Nem állítom, hogy nem megy jó helyre a pénz, de ettől még nem oda, ahová a törvény szerint jutnia kellene.

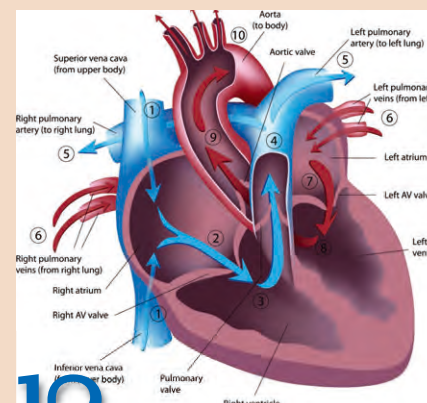
■ Folytatnám azokkal az utóbbi időben elszaporodott alapítványokkal, amelyek célja deklaráltan és egyértelműen egy profitorientált vállalkozás megsegítése. Tudom, hogy egyetlen olvasó sem veszi szívesen, ha például kedvenc lapja lesz a költségek emelkedése miatt drágább – akkor esetleg már meg sem vásárolja.

De talán mégsem az kellene legyen a megoldás, hogy a civil szervezeteknek szánt forrásokkal pótoljuk a vállalkozók elmaradt hasznát.

Adám mi

VESEVILÁG 2014/2

TARTALOM

12. Szívvel a stroke ellen

13. Magyar siker Amszterdamban

25. Zeneszerző, lovag és életművész: Sir Andrew Lloyd Webber

10. Beteg-orvos találkozó 2014

15. Az élet ajándéka

5.o. Kulcsszó: a jelenlét

6.o. Vendégdialízisen Angliában

8.o. Társadalmi megismertetés

9.o. Diósjenői élmény

16.o. Vese Világnap a Szent Margit kórházban

18.o. Mi az igazság rák-ellenszer ügyben?

21.o. Ajándék kupon a vesebetegeknek

22.o. A Fresenius Medical Care magyarországi története 1993-2013

23.o. VesVilág mese: Borsószem hercegisasszony

25.o. Zeneszerző, lovag és életművész: Sir Andrew Lloyd Webber

Bánffy Virág: Visszatekintés karácsonyokra

Szent Karácsony megihletett,
Verset kéne írni,
Átjár ez a nagy szeretet,
Hogy több csatát már nem kell vívni.
Emlékszem még múlt évekre,
Emlékeszem az anygalkára,
Gyermekkorom révetegen
Visszakúszi máma.

Áldom azt a hú hályogot
Mi szemeim előtt lebegett,
Nem láttam még a bánatot,
Pedig közelemben kesergett.
Nem éreztem meg sosem,
Hogy ellenség közt lennék.
Forgott minden énvelem:
Fény, csillag s játék.

Azt se tudtam, mi az még
Nem éltem én vizályon,
Úgy, de úgy vártam rég,
Hogy jöjjön már a karácsony.
S bárcsak eltűnne ilyenkor mind,
Ami az emberi szívben rossz,
S bárcsak, bár havazna odakint,
De nincs ott, csak latyak és kosz.

A VESEBETEGEK EGYESÜLETEINEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGE FOLYÓIRATA
EGÉSZSÉGÜGYI SZAKEMBEREK, VESEBETEGEK ÉS ÉRDEKLŐDŐK SZÁMÁRA

NEMZETI VESE PROGRAM

FELELŐS SZERKESZTŐ: DUNAY CSILLA

TERVEZŐSZERKESZTŐ, MŰVÉSZETI VEZETŐ: KOCSÁN ÉVA

FELELŐS KIADÓ: ÁDÁM AURÉL, A VORSZ ELNÖKE

A SZERKESZTŐSÉG ÉS A KIADÓ CÍME: 1032 BUDAPEST, FÖLD U. 57.

TELEFON/FAX: +36-1/388-6514 TELEFON/ÜZENETRÖGZÍTŐ: +36-1/368-4002

E-MAIL: VORSZ@VORSZ.HU HONLAP: WWW.VORSZ.HU

Adószámok: VORSZ: 19000668-1-41 ❖ MAGYAR VESEBETEGEKÉRT ALAPÍTVÁNY: 19007940-1-41 ❖ VESEVILÁG ALAPÍTVÁNY: 19009966-1-41

Nyomda: Sz & Sz Kft., 1117 Budapest, Budafoki út. 64. ❖ FELELŐS VEZETŐ: SZILI ERNŐ ❖ TEL: 8998-207

A FŐNŐVÉR RANGJA ÉS FELELŐSSÉGE

Kulcsszó: a jelenlét

– Kriszti, Krisztina – hallatszik mindenfelől, zeng a folyosó, mikor kilépünk a tárgyalóból, itt is ott is a főnővért szólítják kollegái.

Árva Krisztina fiatal főnővének számít, korát tekintve is az, kinevezésének ideje szerint pedig még csak egy éve tölti be ezt a posztot a B. Braun Avitum Szent Imre Egyetemi Oktató Kórház mellett lévő 1.sz. művese állomásán.

Amikor arról kérdezem, hogyan lesz valakiből ilyen fiatalon főnővér, tréfával próbálja elütni a választ:

– Véletlen baleset folytán! Az előző főnővér elment, és sürgősen szükség volt valakire, valahogy rám esett a választás.

Bár a véletlenek valóban gyakran és jelentősen befolyásolják sorsunkat, azért ebben az esetben nem csak erről van szó. Krisztina több egészségügyi intézményben dolgozott már korábban különböző szakterületeken, sokféle tapasztalattal rendelkezett, mikor 1993-ban ide került a művese állomásra, a Kiss István professzor szakmai irányítása alatt dolgozó csapatba. Hallotta már korábban, hogy elismerten betegcentrikus „műhelyről” van szó, örült, hogy itt dolgozhat. 2008-2012 között GYES-en volt, ezt követően jött vissza és kezdte újra a korábbi tapasztalatokkal felvértezve a nővéri munkát.

– A főnővéri rangot azért mégiscsak szokni kell.

– Nem annyira szokni, mint gyakorolni. Egyfolytában tanulom mindazt, ami velem jár. Mert a rang itt a felelősség presztízsét hordozza magában. Igaz, remek partnerekkel dolgozhatok, kiváló orvosgárda, kórházi háttér, nephrologiai osztály, járóbeteg szakambulancia képezi a művese állomás mellett azt az

együttes, komplex szolgáltatást, amit itt a vesebetegek számára nyújtunk.

Legközelebbi munkatársaim, a 18 ápoló, 5 takarító, 2 betegszállító, velük állandó kapcsolatban állunk, a munkát úgy kell megszervezni minden területen, hogy az itt kezelt 150-160 beteg zökkenőmentesen, jó minőségben kapja meg mindazt, amire szüksége van. A heti háromszori három, és a heti kétértékesi két műszak bizony alapos szervezetséget igényel. Ilyenkor nyáron még rugalmasabban kezeljük a betegek igényeit, hiszen sokan nyaralni mennek, a veszprémi és siófoki partner állomásainkra mindenkor számíthatunk. De mi is fogadjuk az ide érkező turistákat, üdülőket, sokan jönnek külföldről, közeli, és távoli országokból, köztük vannak visszatérő pácienseink.

Mint a B. Braun állomásokon megszokott, itt is modern, világszínvonalú, a legtöbbet „tudó” gépek, berendezések segítik a betegek megfelelő állapotban tartását, a 4 teremben lévő 36 gép minden igényt kielégít, ami a jó, minőségi dialízis körébe tartozik. A hasi dializált betegekkel külön foglalkozik 2 nővér, és egy orvos, a betanítástól a kezelésen át, az utógondozásig, és az esetlegesen fertőző betegek elkülönített kezelésére is van lehetőség.

– Szerencsére kiváló orvosaink vannak, itt az állomáson dolgozó nephrologus szakorvosunk, a kórházi osztályon lévő szakorvosok, a kórház érsebésze, mindenki azon munkálkodik, hogy biztosítsuk a betegek megfelelő ellátását.

A kiváló gépek, az elektronikus adatbázis sokat segít, de a személyes jelenlétet nem váltja ki.

Talán ez a legnehezebb, mindig min-

denhol ott lenni, úgy érzem, a kulcsszó: a jelenlét. És nem azért, mert nélkülözhetetlennek gondolom magam, hanem mert az ad biztonságot, megnyugvást, ha nemcsak kérek, megbízok, utasítok valakit, hanem magam is ott vagyok. És mindez csak egy része a feladatoknak. Nagyon fontos ezen a területen a kapcsolattartás, a munkatársakkal éppúgy, mint a betegekkel.

A betegek itt naponta visszatérnek, mindenki ismerős, szinte családtagok, és sajnos nem csak vidám, mosolygós napjaik vannak. Sokan küzdenek anyagi, fizikai, lelki problémákkal, sokan dolgoznak is a kezelés mellett, van, aki szociális segítséget igényel, meg kell hallgatni őket, oda kell figyelni rájuk.

– Az egyhangúan ismétlődő napi rutin, a többórás kezeléseket, a betegszállítás, műszakbeosztás megszervezése vajon nem vezet előbb-utóbb kiégéshez, elfáuláshoz? Itt a sikerélmény ritka vendég lehet.

– Úgy gondolom, ez a munka állandó tanulási folyamat, nincs idő, és mód unatkozni, elfáulni. A sikert itt más jelenti, mint más egészségügyi intézményben. Ha a betegeket jó állapotban tudjuk tartani a megfelelő kezelése révén, szinte az egészségesekhez hasonlóan élhetik mindennapjaikat, ha alkalmasak a transzplantációra, külön öröm valamennyiünknek. A siker közös, mindenki hozzáteszi a magáét, a főnővér egy láncszem abban a folyamatban, melynek a végén a beteg elégedettsége, állapota mérhető. ■

Vendégdialízisen Angliában

Kerestem, keresem a lehetőséget, hogy a mindennapok monoton „taposó-malmából” egy kicsit kilépjek. Hazai, vagy külföldi kiránduláshoz, üdüléshez adnék ötleteket másoknak is.

Negyedik éve veszek részt vesepótló kezelésben. Akinek része van ebben, tudja, hogy minden másnap ugyanaz a monoton ismétlődés, gyakorlatilag életünk végéig. Ezt kell oldani.

Korábban – a dialízisek előtt – többször jártam Angliában kint élő fiamnál és családjánál. 10. éve ott élnek. Már nagyon szerettem volna újra eljutni oda, és unokáimmal is találkozni. Ezt próbáltam megszervezni.

Egy évig hasi dialízissel kezeltem magam. Kiutazásom teljesen előkészített volt. Nagy London „zöld” peremén élő fiamnál lett volna szállásom, és biztosított volt, hogy ott tudom kezelni magam. A kezeléshez szükséges anyag odajuttatására két lehetőség volt. Vagy ott, az angliai Fresenius raktárból szállítják ki nekem – némi térítés fejében –, vagy innen viszem ki.

Az előkészítésre szükséges időt és a költségeket összevetve, a gyorsabbnak és anyagilag kedvezőbbnek ígérkezett, ha magam szervezem meg az itt átvett kezelési anyag kiszállítását. Ez végülis megíúsult, mert egy hashártyagyulladás miatt vissza kellett térnem a hemodialízisre.

Ennek ellenére indokoltnak tartottam ezt itt leírni, másoknak bemutatni, hogy ez is lehetséges.

Némi regenerálódás után újraszerveztem a kiutazást, most már úgy, hogy a rendszeres dialízis kezelést kellett biztosítanom magamnak.

Vendég-dialízis szervezéséhez a saját kezelőhelyünk főnövével, és rajta keresztül az országban máshol lévő dialízis helyekkel kell felvenni a kapcsolatot, időpont egyeztetésre. Ez viszonylag könnyen megoldható, rövid előkészületet igényel.

Külföldi utazási szándék esetén hosszabb idővel kell számolni. Ennek gyakorlati útját próbálom vázolni: A budapesti Fresenius központban *Polyák Emese* begyűjti az igényeket. Ezeket eljuttatja az európai koordinátornak (Olaszországba), aki kapcsolatba lép a tervezett cél ország holiday koordinátorával, esetemben Angliával. Kérni kell, hogy a fogadó kezelőhely lehetőleg közel legyen a bejelentett külföldi lakóhelyhez, vagy könnyen megközelíthető legyen.

Fontos szempont, hogy az Európai Biztosító kártyával ingyen fogadjanak, mert több dialízis centrum magánkézben működik, akik nem fogadják el az „E” kártyát.

Magam felmértem interneten, hol van a lakóhelyem közelében Fresenius kezelő hely, és ezeket kértem, mint lehetséges kezelő állomást, mert úgy véltem, hogy ide magam is el tudok jutni, el tudok autózni egyedül is. Sajnos ezek az állomások nem fogadtak. Felmerült, hogy nagy Londonban két helyen is fogadnának, de az olyan távol esett, hogy több átszállással juttattam volna oda. Végül adódott, illetve az angliai koordinátor talált egy

számomra kedvező helyet, Epsont.

Megkaptam a visszaigazolást, hogy két hétre (6 kezelésre) fogadnak Epsontban, teljes szerológiai, angolra fordított kezelési iratokkal –igaz, eredetileg három hetet kértem.

Kiutaztam Angliába.

Az első kezelésre visszaigazolt nap előtt felkerestem a dialízis állomást bemutatkozásra. Szerencsém volt, mert mindjárt elküldtek egy közeli kórházba vérvételre. Annak ellenére, hogy otthonról labor eredményeket hoztam, itt is megismételtették a vizsgálatot.

Természetes drukkálva érkeztem az Epsoni Dialízis Állomásra, de olyan kedves figyelmességgel fogadott Gladys, a vezető menedzser, hogy minden kezdeti félelmem elmúlt. Minimális angol tudással elég nehezen boldogultam. Szótárazva még kérdezni tudtam, előre elkészített panel mondatokkal, de a válaszokat nehezen értettem. Németül eléggé jól boldogulok. Így nagy szerencsém volt, hogy az egyik nővér, Andrea müncheni hölgy volt, akin keresztül jól megérttettem magam.

Egy üvegfallal elválasztott, szeparált helyiségben kaptam elhelyezést, külön mosdóval, fürdővel, WC-vel. Megkérdeztem, hogy ez önvédelem, vagy a vendégnek jár extra? Az utóbbit erősítették meg, azt is mutatva, hogy a szomszéd üvegfalas térben egy francia férfit kezelnek, az én helyemre egy Dél Afrikai férfit várnak. Úgy nézett ki, hogy ezek a helyek a vendégfogadó

Szerzőnk az epsoni dialízisállomás kedves nővérkéivel

A Temze hídján a London Eye-jal

helyek, ezek foglaltsága, vagy szabad volta határozhatja meg, hogy az állomás tud-e fogadni holiday dialízisre vendéget.

A pécsivel lényegében azonos körülmények között, Fresenius 5008-as gépekkel kezeltek. Orvos nélkül, magasan képzett nővérek látták el a betegeket. Eltérésként a világoskék nő-

vérruha, az eldobható műanyag kötényt volt nekem feltűnő. A mérlegelés közvetlen a kártyára került rögzítésre. A számítógép programja határozta meg a levehető vízmennyiséget. Megkérdezték, hogy akarok-e rövidebb kezelést nagyobb intenzitással, ugyanolyan végeredménnyel. Mivel nem tudtam, hogy hogyan reagálnék rá, kértem, hogy maradjunk a megszokottnál.

Kedves figyelmesség, gondosság legyezett körül állandóan, hogy szinte zavarban voltam a túlzott figyelemtől, de az üvegfallon túl a nagyobb teremben is láttam, tapasztaltam, hogy az ott lévő egyetlen beteg is hasonló figyelemben részesül. Tanúja voltam egy újraélesztésnek is.

Ma sem tudom, hogy mi volt a „varázslat”, hogy a korábbi 150-160-as vérnyomásom úgy leesett 90-100-ra, hogy minden vérnyomáscsökkentőt el kellett hagynom. Annak ellenére így volt, hogy éppen elég stresszben volt részem a nyelvi nehézségek miatt, és a baloldali vezetéssel is az ismeretlen, nehéz úton.

Magam autóztam a kezelő helyre.

Kezelés közben erős angol teát kínáltak, tejjel. Hozzá kétféle szendvics közül választhattam: sonkást, vagy sajtosat, háromszög alakú formában. Mellette kétféle kis kekszcsomag volt a desszert.

A nehézségek mellett, vagy ellenére kimondottan jól éreztem magam itt. Kértem, hogy az eredetileg felajánlott két hét helyett maradhatok-e még egy hetet. Az angliai koordinátor hozzájárulását kellett kérni, aki a vendégdialízis fogadó helyekkel gazdálkodik. Megkaptuk a hozzájárulást.

Az állomásnak szívesen látott vendége voltam. Így végül mégis három hétig maradtam, sőt mondták, hogy szívesen visszavárnak.

Készültem arra, hogy valami személyes dologgal köszönjem meg a sok figyelmességet, kezelést. Még itthon vettem egy nagyobb világos bőr darabot, és vittem egy csokor színes tollat. Egy magyaros motívumokkal díszített, ízléses, szép köszönő levelet írtam a bőrre. Mellette minden nővérnek – névre szóló köszönettel – egy-egy szintén szépen díszített könyvjelzőt készítettem. Sikerem volt velem.

A „szabad napjaimat” igyekeztem jól hasznosítani fiaméknál. A ház körüli apróbb barkácsolással, fűnyírással segítettem. Feleségem, Judit jó, hogy velem volt, de egyben nagy segítség is, tehermentesítette családorvos menyünket.

Kezelésmentes napokon volt, hogy gyalogtúrával nekivágtam kb. 4-5 km-re levő Benstedbe, és többször beutaztunk London központjába. Már kimondottan jól kiismerem magam Londonban. A metró állomáso-

Társadalmi megismertetés

kon nagyon jól kezelhető áttekinthető térképek vannak, a fontosabb látnivalók kiemelésével. Az elővárosi vonatra váltott napijeggyel egész nap utazgathatunk a 12 metróvonalon és buszokon. A legjobb, legkényelmesebb városnézés az emeletes, piros busz felső emeletén előre ülve elindulni bármely irányba, majd a visszautazni vele a kiinduló állomásra

A hatalmas város egyedi hangulata, színessége, forgataga mindig magával ragadott. Volt, hogy csak leültem a Traffalgar téren, és élveztem, hogy ott vagyok. Végigsétálva a Temze partján nem lehetett betelni a látvánnyal.

A saját körülményeim egyediek, mert biztosított a szállásom, de másnak sem elérhetetlen az angliai dialízis, ha anyagilag megengedheti.

Dél-Londonban magyarok biztosítanak szállást magyaroknak, állítólag elfogadható áron. Ezt célszerű interneten előkészíteni.

Ennek birtokában a saját kezelőhelytől kiindulva a budapesti vendégdialízis koordinátoron keresztül kell kérni a szálláshoz közeli dialízis centrumban befogadást. Majd az Olaszországban levő európai koordinátor veszi fel a kapcsolatot az angliai koordinátorral, aki megkeresi a szabad kapacitást az olyan dialízis kezelőhelyekkel, amelyek elfogadják az Európai Biztosító kártyát. Visszaigazoláskor azonnal érdemes repülőjegyet iránt intézkedni, mivel minél távolabbi időpontra keres, talál az illető jegyet, annál olcsóbbat sikerül elérni.

Célszerű interneten keresni a fapados járatok ajánlatait, figyelemmel a reptérről a szálláshelyre jutás lehetőségére is. Röviden ennyi a praktikus ajánlatom másoknak is.

Füzér Ernő

Vesebeteg Egyesületünk céljai, elhatározott feladatai között szerepel a vesebetegség és a vesepótló kezelés társadalmi megismertetése.

A megismertetésnek a célja, hogy figyelmet irányítsunk a sokak által kevésbé ismert gondra, a vese megbetegedésére, arra hogy az érezhető tünetek nélkül tud elhatalmasodni. Végstádiumú vesebetegség esetén már csak a vesepótló kezelés, vagy transzplantáció marad.

Mit tettünk ez ügyben?

- *Rádióinterjút kezdeményeztünk* a volt Pécsi Rádió és TV riportérével, *Körmöczy Zsuzsával*. Az interjú orvos igazgatónk *Dr. Csiky Botond* tanár úr hozzájárulása és személyes megszólalásával készült. A riport alanya, vese-pótló kezelésen résztvevő beteg mellett *Dr. Kassai Gábor* és a Szatellita Dialízis Állomás főnövére volt. Az elhangzottak lényege volt:

Figyelemfelhívás a megelőzésre, megelőző szűrővizsgálatokra irányult. Kellő időben felismert gondok esetén a romlás üteme lassítható. Ha a veseállapot romlása olyan mértékű, hogy vese-pótló kezelésre van szükség, akkor a keveseknek elérhető veseátültetés mellett a hemodialízis az életben tartó, élhető állapot. Ezt mutatta be a dialízissel kezelt interjúalany is. A rádióinterjú a Kossuth Rádióban hangzott el.

- *A Vese Világnap alkalmából* – hozzájárulásunkkal – ismét leközlésre került a Kossuth rádióban a fenti interjú lényege, más részletekkel. Az ismétlés újabb figyelemfelkeltés volt.

- Egyesületünk meghívta Pécs város polgármesterét, hogy a sokak által teljesen ismeretlen nagyon fontos intézményt, Pécssett több mint 200 vesebeteg életben tartását biztosító dialízis állomások tevékenységét bemutassuk. Pécssett az Európai Unió társfinanszírozásával befejezett jelentős fejlesztés is figyelmére érdemes volt.

- *Dr. Páva Zsolt* polgármester látogatását – kérésünkre – újságíró kísérte. A látogatás bemutatásán túl szerepelt a lényeg, a figyelemfelhívás, hogy vigyázzunk az egészségünkre, amíg megvan. A vesebetegség nem fáj, nincs tünet a végkifejletig, amikor már csak a dialízis vagy a transzplantáció segít. A látogatás és a figyelemfelhívás az elektronikus médiában, az interneten a „PÉCS MA” közölt videóval illusztrált cikket, valamint a „PÉCS HÍREK” ingyenesen terjesztett, nyomtatott hetilapja juttatta el mindenkinek a fontos információkat.

- Egyesületünk **SORSTÁRSÁK** címmel lapot indított, elsősorban sorstársaknak, illetve a jelölteknek, de lapjainkat a hozzátartozók, illetve a környezet is olvashatja, és így szerezhet információt mindennapjainkról.

Tudjuk, hogy közlési, figyelem felkeltési lehetőségeink korlátozottak. Nem mindenkinek jutnak el közlendőink, nem mindenki olvassa, hallgatja a médiában elhangzottakat, de mégis, ha csak jónéhány embernek is segítünk ezekkel, már elértük tervezett célunkat.

Baranya Megyei Vesebeteg Egyesület

DIÓSZENŐI ÉLMÉNY

Azzal a tudattal már megbékélünk, hogy nem vagyunk egészségesek, heti háromszori haemodialízis kezeléssel karbantartanak bennünket. De hogy elmenjünk kirándulni egy csodaszép helyre, lecsót főzzünk, vízparton sétáljunk, s közelebbről megismerjük egymást – 2014. július 20-i elérhetetlennek tűnt.

A Kistarcsai Vesebeteg Egyesület *dr. Várkonyi Magdolna* főorvosasszony segítségével megszervezte a kirándulást 60 fő részére, amiért hálás köszönetet mondunk. A helyi szövetség részéről *Bere Erzsébet*, *Gerebenicsné Annamária*, *Pandur Zsolt* és *neje Csilla*, *Koltai József* és családja szintén sokat dolgoztak az élmény létrejöttén, melyet ezúton nekik is megköszönünk.

A kirándulás napján reggel 7 órakor találkoztunk a Kistarcsai B. Braun Kezelőközpont előtt. Az útra, ki egyéniel, ki betegszállító mentővel indult, a tolokocsival érkező betegtársunk is kényelmesen utazhatott. Kíváncsian vártuk, hogy hová érkezünk: egy jól felszerelt önellátásra alkalmas vendégházhoz, amit a tulajdonos rendelkezésünkre bocsájtott, s amelyet egyébként a betegek pihenés céljára kedvező áron igénybe vehetnek. A dialízis kezelés is megoldott a pihenés idejére. A tűző nap elől tető védett minket és úgy tűnik, felsőbb utasításra az eső is elkerült bennünket.

A délelőtti program séta volt a vízparton, majd csapatjátékokra került sor. *Faragó Natasa* betegtársunk és *Annamária* ügyesen vezette a vetélkedőt, volt még tombola és luffifújás is.

Várkonyi Magdolna és *Ránosi Wanda* doktornők sok tombolat ajánlékoztak a betegeknek. Ahol jó a hangulat, vidám a társaság és a közösen elkészített ebéd is finom, ott a kirándulók nótázni kezdenek. *Polgár Terézia* jóvoltából üdítőt is kaptunk, így elmondhatjuk: ettünk, ittunk, jól mu-tattunk. Több betegünk finom hazai süteményt hozott.

Köszönjük, hogy többen családtagjaikkal együtt eljöttek kirándulni,

valamint *dr. Vámos Zoltánnak*, hogy ingyenesen utazhattunk és hogy a teljesen felszerelt faházait a kirándulás ideje alatt térítésmentesen használhattuk.

Este 7-re értünk vissza a B. Braun székházhoz sok-sok élménnyel és önbizalommal gazdagodva.

A vidám társaságról és a festői környezetről készült fényképek önmagukért beszélnek.

2014. augusztus

Beteg-orvos találkozó 2014

A hagyományos „Beteg-orvos fórumra” az idén november 19-én kerített sort a VORSZ, s ezúttal is meghívta a dialízisszolgáltatók (B. Braun, FMC, Diaverum) vezetőit, hálózati főorvosait, valamint a vesebeteg egyesületek képviselőit.

A forgatókönyv hasonló volt az eddigiekhez: kérdések, majd válaszok követték egymást.

Ádám Aurél elnök köszöntője rendhagyó volt, ugyanis az üdvözlés után rögtön megkérdezte, hogy mit tudnak a szolgáltatók arról a kormánytervezetről, amely szerint a TB a jövőben nem fogja finanszírozni a magánszolgáltatókat.

Kulifai Gábor, a Diaverum vezetője elmondta, hogy ismerik ugyan az elképzelést, de erről semmilyen hivatalos tájékoztatás nem érkezett, azaz ők sem tudnak semmit.

Zoltán György, a Dialízisszolgáltatók Egyesületének vezetője hozzáfűzte, hogy tudomása szerint ez csak olyan szolgáltatásokra vonatkozik, amelyeket az állam el tud látni. A dialízis nem tartozik közéjük.

A betegek kérdéseit a VORSZ elnöke nyitotta, ismertette a B. Braun Halmi úti dialízis állomás betegeinek levelét, akik nem tudtak jelen lenni a fórumon, viszont gondjaikat e-mailben elküldték a VORSZ-ba.

A levélben tudakolták, hogy miért nem megfelelő az étkezés, miért nem kaphatnak fülhallgatót a televízióhoz, miért kell könyörögni a labor leleteikért, s ennek alapján miért nem tájékoztatja az orvos a beteget az állapotról. Az információhiány az új betegeket még inkább érinti, hiszen amikor először kerül művese kezelésre, tele van félelemmel, kiszolgáltatottnak

érzi magát. Ez utóbbi kérdésre maga az elnök is reagált azzal, hogy új tájékoztató füzetet kellene készíteni, amelyet minden új beteg megkaphat.

A Fresenius Váci Dialízis Állomásának egyik betege, Valkó Gyula kért szót. Elmondta, hogy 2 éve jár dialízisre, s ennek az időszaknak a tapasztalatait tárja a fórum elé. Siralmasnak nevezte a kórházon belüli betegszállítást, olykor órákat várokozik a beteg a hideg folyosón, míg visszaviszik.

A nővérhelyzet sem a legjobb az állomáson. Ebben a „nővérhiányos” időben nem hogy megtartanák, hanem elüldözik a nővéreket. Az idősebb nővérek türelmetlenek a betanulókkal még a betegek előtt is, akik így szinte menekülnek az állomásról.

Vannak „titkos” nővérek is, akik nem hajlandók feltenni a kitűzőjüket, annak ellenére, hogy ez kötelező.

Molnár Mária a siófoki dialízis köz-

pont helyzetéről tartott beszámolót. Ő is kifogásolta az étkezés minőségét, a betegek véleménye szerint az üres zsemle vagy a sós percc nem a legmegfelelőbb táplálék. A betegszállításról megtudtuk, hogy Siófokon 2 cég látja el ezt a feladatot, s míg az egyik tökéletesen végzi a munkáját, a másik 2-3 órát várokoztatja a betegeket. Azt is elfogadhatatlannak tartja, hogy nem engedik be gépkocsival a mozgásában korlátozott beteget.

Az orvos-beteg kapcsolatot sem tartják Siófokon kielégítőnek, mert ritkán találkozik a két fél egymással. Szintén ritka esemény a vércukor-mérés, mert drága a tesztsík. Elmesélte, hogy egy transzplantációra bevitt betegnél a műtét során találtak olyan problémát, amely nem tette lehetővé a veseátültetést.

Horn Péter, a B. Braun Avitum igazgatója válaszolt a felvetett pana-

szokra. Elmondta, hogy szinte minden állomáson problémás az étkeztetés.

– Nem az a szándékom, hogy súlytalaná tegyem a kérdést, de tudni kell, hogy még mindig egy „kis szigeten” élünk. A magánszolgáltatók betegei sokkal jobb helyzetben vannak, mint az állami egészségügyi intézményekbe kerülő betegtársaik. Azt azonban el kell fogadnunk, hogy 7 éve változatlan a művese-kassza, míg más területeken 20 százalékos emelés volt.

A nővérkérdésre azt mondhatom, hogy amíg próbaidőben vannak, sajnos elmenekülhetnek. Nálunk bizony igen magasak a követelmények, amelyeknek esetleg nem tudnak, vagy nem is akarnak megfelelni. Nagy kihívás a külföldi munka is, az orvosok mellett nővérek is próbálnak így szerencsét. A betegszállítás ugyancsak országos probléma, amelyre nekünk semmi ráhatásunk nincs: legfeljebb

kérhetjük a szolgáltatókat, a munkaadójuk nem mi vagyunk. Javasolom a VORSZ-nak, hogy a mostanihoz hasonló találkozót szervezzenek a betegszállítókkal.

Berkes Attila, a Fresenius Medical Care igazgatója megígérte, hogy igyekeznek mindent megtenni a maximális ellátás érdekében. A váci gondokra reagálva elmondta, hogy nekik is a minőségi szolgáltatás a céljuk, ezért megvizsgálják a felvetett gondokat.

Dr. Ladányi Erzsébet, az FMC orvos-szakmai igazgatója a közös gondolkodásra biztatta a résztvevőket. Hiszen a betegek együttműködése nélkül a gyógyítás sem olyan hatékony. Saját és munkatársai maximális elkötelezettségéről beszélt, akik akár egyéb orvosi kérdésekben is segítik a vesebetegeket, szinte házi orvosukká válnak.

Füzér Ernő, a pécsi egyesület elnöke válaszolt váci betegtársa felvetésé-

re, arra, hogy várakozni kell a dialízisre érkezőknek. Elmondta, ez mindenütt így van, két kezelés között fertőtleníteni, takarítani kell. Beszélt a nővérhiányról, az élelmézésről, s bemutatott egy szilikon karpántot, amit véleménye szerint minden vesebetegnek hordania kellene a fisztulás karján, hogy ezzel tájékoztassa a mentőt, az orvost.

Korinthus Katalin, a miskolci elnök visszaemlékezett a 2 évtizeddel ezelőtti időre, amikor ő a dialízist kezdte.

– Ég és föld a különbség – állította. Az étkezés javítására egy (akár betegek által üzemeltethető) büfét javasolt.

A betegszállítás Miskolcon is sok gondot okoz, de most a legnagyobb probléma az új tűk használata. Amióta ezekkel szúrnak, a betegek karja hegesedik, a szúrás helye sokáig vérzik. – A fisztula olyan, mint másnak a veseje. Vigyázni kell rá – hangsúlyozta.

Dr. Kárpáti István, a Magyar Nephrológiai Társaság főtárgya a szigorú minőségbiztosítási követelményekről beszélt. Civil összefogást javasolt a betegszállítás javítására, s felhívta a tájékoztató fontosságára a figyelmet. Jó ötletnek tartotta a tájékoztató füzet elkészítését, különös tekintettel a vesebetegség szövődésére.

Dr. Kiss István, a B. Braun orvosigazgatója az információcsere jelentőségét hangsúlyozta, s felhívta az egyesületek figyelmét az új betegek betegtársaik általi tájékoztatásának fontosságára. A megosztott tapasztalat egészen más, mint a szakemberek tanácsai. Arra a felvetésre, hogy a betegek nem ismerik meg leleteiket, ő a debreceni gyakorlatot említette: ott a vizsgálat eredményéről és a követendő terápiairól orvosuk mindig tájékoztatja őket, és ha kéri, írásban is megkapják. Az információ átadást a gondozott betegeknél kell kezdeni, mert megfelelő diétával évekig halasztható, akár elkerülhető a művese kezelés, a transzplantáció esélyei is jobbak. **D.Cs.**

Szívvvel, a stroke ellen

Nem, nem tévedés. Valóban így nevezték el azt a fontos programot, amely a Boehringer Ingelheim gyógyszercég, a Magyar Kardiológusok Társasága és a Magyar Stroke Társaság együttműködésére jött létre.

– Miért időszerű, és miről szól ez a program?

Dr. Paál László orvostanácsadó elmondja, hogy az egyik vezető halálok elleni küzdelemről van szó. Évente 40-50 ezer beteget érint az a szívritmuszavar, amit pitvarfibrilláció néven jelöl az orvosszakma. A szívritmuszavarnak ebben a típusában szenvedő betegek esélye ötször nagyobb a stroke-ra, mint a „csak” szívritmuszavarral rendelkezőké. Éppen ezért nekik folyamatos véralvadástgátló kezelésre van szükségük.

– A hír, miszerint az OEP által a közelmúltban befogadott, szájon át bevehető készítmény hozzáférhető számukra, és hosszú távon nagy biztonságot nyújt, éppen ezért bír különös jelentőséggel.

A pitvarfibrilláció a felnőttek körében világszerte az egyik leggyakrabban előforduló szívritmuszavar, és a stroke kialakulásának egyik legnagyobb kockázati tényezője. Becslések szerint évente 3 millió pitvarfibrilláló beteg szenved stroke-ot világszerte, ami jelentős fizikai károsodást, bénulást, akár halált is okozhat.

Éppen ezért rendkívül fontos, hogy a beteg tisztában legyen a betegség kockázati tényezőivel, és mindent megtegyen ezek elkerülése érdekében.

– Mikor alakul ki a stroke?

– Akkor, ha az agyat vérrel ellátó valamelyik ér elzáródik, például egy vérrög által. A pitvarfibrillációban szenvedő betegek számára előírt véralvadástgátló-kezelés csökkenti a vér alvadékonyságát, megakadályozva vérrögök képződését.

Az OEP által befogadott, szájon át szedhető véralvadástgátlók olyan újgenerációs készítmények, melyek specifikusan a vérrögek képződéséért felelős folyamat egy-egy központi enzimjét gátolják, ezzel hatékony stroke megelőzést biztosítva. Előnyük még, hogy más gyógyszerek nem befolyásolják

hatékonyságukat, nem igényelnek rendszeres laboratóriumi ellenőrzést, és azokhoz igazodó dózismódosításokat. Ezeket a készítményeket ma már világszerte több mint 100 országban alkalmazzák.

A szív fontos szívügy mindenki számára. A védelmével kapcsolatos információk, a megelőzés lehetőségei, az, hogy 50 év óta először válik hozzáférhetővé kényelmes, hatékony stroke-prevenációs készítmény, mindenki számára nagy jelentőségű, aki egészségtudatosan, felelősségteljesen él.

L. Gy.

Magyar siker Amszterdamban

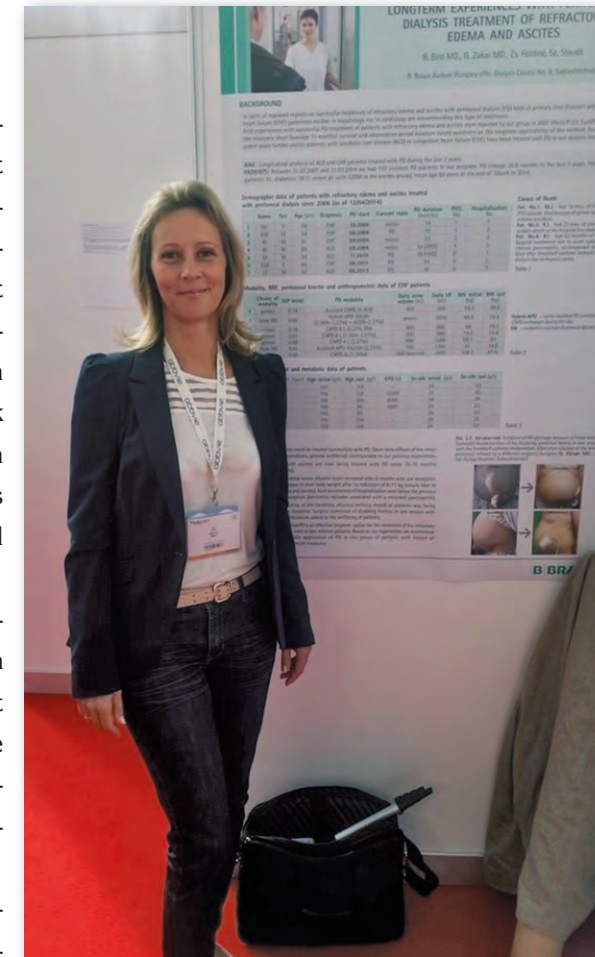
Az idén tartotta 51. kongresszusát az ERA-EDTA, azaz az Európai Nefrológusok Szervezete. Ezúttal Amszterdam látta vendégül a résztvevőket, közöttük Dr. Biró Beátát, a B. Braun Avitum székesfehérvári 9.sz.Dialízis Állomásának munkatársát.

– A kongresszuson ketten képviseltük állomásunkat Dr. Zakar Gábor orvos-igazgatóval, s míg ő a járóbeteg gondozásunk nővér által irányított telefonos regisztrációs rendszerét mutatta be, addig én a „Hosszútávú tapasztalataink peritoneális dialízissel a terápia rezisztens vízenyők és ascites kezelésében” című poszterrel álltam a kollégák elé.

Nagy sikere volt a bemutatónknak, sokan érdeklődtek a tapasztalatainkról. Jó érzés volt látni és hallani, hogy mennyire gondolatébresztő volt a poszter, melyre december óta készültünk.

Bevallom, az ötletet Zakar főorvos úr régebbi előadása adta, melyet kiegészítettünk újabb eredményeinkkel, a régi és új tapasztalatokat summáztam.

Meglepődve hallottam a külföldi kollégáktól, hogy mennyire kevesen foglalkoznak a terápia rezisztens vízenyők, főleg szívelégtelenségben szenvedő, ill. általában alkoholos májzsugor talaján kialakuló hasvíz-

káros (ascites) veseelégtelenség betegek hasi dialízis kezelésével. Többen elmondták, hogy tartanak az általában rossz általános állapotban előkerülő betegeknél a Tenckhoff katéter beültetése kapcsán esetleg fellépő műtét körüli szövődményektől, pl. altatástól. Amikor elmondtuk, hogy a PD indításánál az

alapbetegségek és természetesen a dialízis szövődményeivel is számolunk, de így a korábban „reménytelennek” tűnő betegeknek magas fokú életminőség javulást biztosíthatunk, nem ritkán visszaadva a jól élhető hétköznapokat, sokan átgondolták és talán bátorítottuk a kollégákat a kezelési mód ez irányú kipróbálására.

A hasi dialízissel a beteg önállóvá válhat, minőségileg jobb életet élhet, s javul a fizikai aktivitása.

Arról nem is beszélve, hogy több esetben egyéb, életminőséget jelentősen rontó, sebészeti beavatkozást igénylő állapotok, mint pl. köldöksér, lágyéksér is megoldásra került a Tenckhoff-katéter beültetés kapcsán, melyek műtétét korábban sebész nem vállalta.

– Talán azért is ódzkodnak ettől a kezelési módtól, mert tartanak attól, hogy be kell tanítani a sokszor rossz általános állapotú betegeket?

– Ez áthidalható asszisztált, segítő által végzett kezeléssel. Több esetben intermittáló kezelést indítunk álmásunkon, melynek során a már javuló állapotú beteg és segítője is elsajátítja a kezelés menetét, melyet PD nővéreink oktatnak. Természetesen jól képzett, elhivatott nővérek kelljenek a betanításhoz, de Székesfehérváron erre nincs gond. Három, magasan képzett, „profi” nővér – *Földi Jánosné Zsuzsa, Staudt Szilvia és Gicziné Simon Szilvia* – foglalkozik a hasi dializált betegeinkkel, mindannyiunk nagy megelégedésére. Jól működik nálunk ez a rendszer, ércsatlakozások miatt haemodialízisből hasi dialízisbe került nem egy betegünk később csodálkozva mondja, hogy nem is értik, miért nem tértek át hamarabb erre a kezelési módra. Nyilván a betegek helyes beválasztása elengedhetetlen.

– Az állomásunk minden tagja támogatja a hasi dialízist, mint modalitást, de ebben velünk együttműködő partnerek az FM Szent György Egyetemi Oktató Kórház sebész kollégái, *Dr. Barabás Tamás* urológus és *Dr. Füredi Gábor* sebész is.

– **Ön mióta dolgozik a B. Braun-nál?**

– 2007 őszén költöztem Székesfehérvárra. Előtte Budapesten a Központi Honvéd Kórházban dolgoztam belgyógyászként, de az átszervezéskor leszereltem, és a fehérvári kórházban helyezkedtem el, haematológus szerettem volna lenni, de az élet úgy hozta, hogy a septicus sebészetben, mint belgyógyász konziliárius dolgoztam, s a betegellátás során volt szerencsém megismerni

Dr. Zakar Gábor főorvost.

Sokszor zaklattam nefrológiai esetekkel, úgy tűnik, ez imponált neki, mert egyszer csak megkérdezte, dolgoznék-e a dialízis állomáson. Igent mondtam, s nem bántam meg.

Pedig az első napok nem voltak könnyűek, Zakar főorvos bedobott a mélyvízbe. A remek kollégáknak köszönhetően, beleértve nővéreket és orvosokat, túléltem, sőt szinte beleszerettem a nefrológiába. Így aztán – ha minden sikerül – novemberben, a szakvizsga után nefrológus szakorvos is leszek.

Szerencsésnek mondhatom magam, hisz családom támogat, megbirkóznak a távollétemmel, párom mindig kész a „beugró” szerepére, nélküle nehéz lenne helyt állni.

– **Milyen tervekkel kezdi nefrológus pályafutását?**

– Sajnos, a nefrológia még mindig „fehér folt”, bár Fejér megyében érezhetően jobb lett a helyzet, talán mert az elmúlt évben végigjártuk a megyei, vonzáskörzetünkbe tartozó, érdeklődő háziorvosokat Zakar főorvos úr vezetésével, hogy egy kicsit „reklámozzuk magunkat”, megismertessük őket a vesebeteg gondozónk hétköznapijaival, működésével. Ezen a téren sokat kell még tennünk, hogy ne az utcáról „essenek” be az akut betegek, hanem már időben részesüljenek a vesebeteg gondozásban, hisz ezáltal életkilátásuk jelentősen javítható.

Természetesen maradok a hasi dialízis elkötelezett híve, hisz gyakorló orvosként látom minden előnyét.

–**dunay-**

Petra Laseur nevét nem azért ismerjük kevesen, mert nem volna kiváló színésznő, hanem, mert szinte kizárólag hazájában, Hollandiában játszik.

Jelenleg a Soldaat van Oranje (talán magyar címe nincs is még) egyik főszerepében, Wilhelmina királynőként láthatnánk – Amszterdamban.

Amiről azonban világszerte híressé vált, az a tavalyi tette: egyik veséjét egy ismeretlennek adományozta.

– Véletlenül láttam a BNN szervezet donor-showját – meséli Petra – és ott szembesültem a veseelégtelenség okozta életminőséggel. Mélyen megérintett, szinte lehetetlennek tűnt számomra egy ilyen fajta élet, hogy rengetegen a dialízisre szorulva töltik a mindennapjaikat. Voltaképpen gyorsan döntöttem: amint időm (a munkám) engedi, odaadom az egyik vesémet annak, akinek majd megfelel, hiszen nekem kettő is van, egy is elég lesz!

Ez persze egyáltalán nem volt ilyen egyszerű, tetőtől talpig kivizsgáltak, nincs olyan szeglete a kórháznak, ahol ne jártam volna. És – szerencsémre – kiderült, hogy makkegészséges vagyok. Ami önmagában is megnyugtató, de a cél szempontjából elengedhetetlen volt.

Csak ezután osztottam meg a tervemet a családommal, barátaimmal. Hát a reakciók enyhén szólva is igen változatosak voltak, legtöbbször értetlenkedtek, a „Neked tisztára elment az eszed!” sem volt ritka. A gyerme-

Az élet ajándéka

A nemzetközi konferencia sajtótájékoztatóin sok rendkívül érdekes beszámoló hangzott el perspektivikus kutatásokról, a vesekezelés és -transzplantáció aktuális kérdéseiről –, ám mindezek főként komoly szakemberek érdeklődésére tarthatnak számot.

Ami viszont mégis elmesélek a VeseVilág olvasóinak, az egy hihetetlenül nagylelkű asszony önfeláldozó története.

Petra Laseur jobbán Raymond Vanholderrel, az ERA-EDTA elnökével a nemzetközi sajtótájékoztatón

keim azonban higgadtan és megértően fogadták a dolgot, átlátták, mi vezérelt az elhatározásomban. Végül eljött a nagy nap, és a két műtőben egyszerre indultak meg az operációk. Persze, sem nekem, sem a recipiensnek nem volt fogalmunk sem a másik kitérőről, ez ilyen esetben szigorúan titkos. Nem állíthatom, hogy egyszerű napok következtek: komoly fájdalmakat

kellett kiállnom –, de tudtam előre mindezt, így sokkal könnyebb volt elviselni. Az ápolás fantasztikus, mindenki nagyon kedves és segítőkész volt. Persze szörnyű kíváncsi voltam, hogy sikerült az átültetés, faggattam hát a nővéreket. Örömmel hallottam, hogy minden a legnagyobb rendben van, a vese tökéletesen működik, az úr is hamarosan hazamehet. Eszerint tehát

férfi, gondoltam magamban...

Otthon aztán nehezebb dolgom volt egy ideig – férjem halála óta egyedül élek, a fiaim messze laknak –, de annyi segítségem azért akadt, hogy megtaulhassam, hogyan tudok egyedül zuhanyozni, hogyan a legegyszerűbb felkelni vagy lefeküdni. A fájdalom csökkentével egyre jobban mozogtam, s hamarosan – szép óvatosan – elkezdhettem készülni az új musical-szerepre is.

Petra Laseur mosolyog, hiszen jól van és azóta is játszik, és ki mondaná meg, hogy a hetedik X-ben jár?

– Egy nap aztán névtelen levél érkezett. Mint kiderült, az a fiatalember írta, aki ma is az én vesémmel él...

Gyönyörű, felemelő pillanat volt, elégedettség és boldogság töltött el. Hogyan tudhatta meg, ki vagyok, fogalmam sincs, s arról sem, ő vajon ki lehet. De abban biztos vagyok, hogy ez mindkettőnk életének egyik legnagyobb ajándéka. Ha lehetne, újra megtenném – de egy vesére azért magamnak is szükségem van. Bár senkinek sem ajánlhatom, hogy ugorjon fejest egy ilyen „kalandba”, mégis remélem, hogy a példámat mások is követik majd. **K.É.**

Vese Világnap a Szent Margit Kórházban

Családias együttidőzés, értékes ismeretközvetítő előadás, még akár csapatépítő tréningnek is nevezhetnénk – mai divatos kifejezéssel – az alkalmat, amit *dr. Polner Kálmán* főorvos kezdeményezésére tartottak a Szent Margit Kórház Taraba Istvánról elnevezett műveseállandóság betegei, transzplantáltjai.

A Vese Világnap, mint tudjuk, magyar professzor kezdeményezésére került be a naptárba és a köztudatba, miután már jónéhány betegség lefoglalt magának egy-egy jeles napot.

Már 2005 óta minden év március második csütörtöke, amikor 6 kontinens 1000 országában megemlékeznek erről a napról, illetve a hozzá fűződő életfontosságú szervről, a veséről. A megemlékezés, az alkalom értelmezése lehet különböző, a cél azonban azonos: a vese szerepének, egészségének fontosságára irányítani a figyelmet.

Világtendencia, miszerint a veseelégtelenséggel élők száma állandóan nő. Nem véletlen, hogy a magyar vese-programban tevékenykedők is arra koncentrálnak, hogy ráirányítsák a figyelmet azokra a rizikófaktorokra, melyek kivédése egyben a vese védelmét is jelenti.

Korunk civilizációs betegségei, a magas vérnyomás, a diabétesz, a helytelen táplálkozás, a mozgásszegény életmód, a mértéktelen alkoholfogyasztás és dohányzás mind károsítják a fontos szervet. Bár a megelőzés fontosságáról sokféle fórumon sok szó esik, a rendszeres szűrővizsgálatok fontosságától a szakszerű gondozásig, sokan mégis csak akkor fordulnak orvoshoz, ha már nagy a baj, és a vesék normális működése kerül veszélybe.

Polner főorvos elkötelezett szószólója a vesebetegségek megelőzésének, hiszen naponta tapasztalja munkája során, hogy hány ember, köztük sok fiatal életét, életesélyét és minőségét keseríti meg a visszafordíthatatlan károsodás, amin már csak dialízis, vagy transzplantáció segíthet.

A figyelmeztetés tehát, bár sokszor elhangzik, mégsem felesleges, mert a bajt sokkal könnyebb kivédeni, mint kezelni, gyógyítani.

Az idei vesenap üzenete is ehhez a gondolathoz kapcsolódik: a vesénk velünk öregszik, ezért védeni kell, és a védekezés módját mindenkinek meg kell ismerni.

A főorvos előadásában elhangzott az a szomorú tény, hogy Magyarorszá-

gon, akárcsak a Föld más, gazdaságilag fejlett országaiban, minden tizedik ember valamilyen vesekárosodásban szenved, nálunk 60 ezer előrehaladott vesekárosodott van, 6000-en dialízisre szorulnak, és 1900 beteget transzplantáltak.

Harminc éves életkor felett 10 évenként 6-8 százalékkal romlik a vese működőképessége. Bár a veseelégtelenség kezelése ma mindenké számára biztosított betegjog, a felelősség nem hárítható át csak az egészségügyre.

Saját veséiért mindenki önmaga felelős! És erre még recept is van, miként óvhatjuk veséinket.

Polner doktor nyolc aranyzabályt említett, nevezetesen a fittséget, a vércukor, vérnyomás, testsúly rendszeres

ellenőrzését, a megfelelő mennyiségű folyadékbevitelt, a dohányzás mellőzését, idegen, recept nélküli, ellenőrzetlen gyógyszer elutasítását és a vese-funkciók rendszeres ellenőrzését.

A vesenapi megemlékezésen betegek vettek részt, olyanok, akik már megtapasztalták a betegség kínjait, kellemetlen velejáróit, és ehhez igazítják mindennapjaikat. Polner főorvos hétköznapi hősöknek nevezte ezeket a betegeket, akik nem egy különleges tettel emelkednek ki a tömegből, hanem benne élnek, és a szürke hétköznapi napokban alkotják újra és újra az

Csodálatos vese!
A tiéd egészséges?

World Kidney Day
13 March 2014

www.worldkidneyday.org

ISN
INTERNATIONAL SOCIETY OF Nephrology
1963

IFKF

életüket, megküzdve fájdalmakkal, reménytelenséggel.

Példák sokasága is elhangzott, idézetekkel, képekkel, találó mondatokkal fűszerezve annak bizonyosságául, hogy van élet a veseelégtelenségben szenvedők számára, és, hogy milyen ez az élet, az függ a betegről, orvostól, kezelőszemélyzettől, családtól, környezettől, társadalomtól. Sokszereplős „játék” ez, melynek a nyertesei mindenképpen a betegek, ha megtanulnak bízni az orvosban, tisztelik egymást, és elfogadják önmagukat.

A 2007 óta működő diósjenői üdülő- és oktatótábor kiváló helyszínnek bizonyult, hogy a betegeket közösségé kövácsoolja, és a Börzsöny ölelte kempingben időzve olyan „életleckét” kapjanak, melyek hasznos útravalót adnak a túlélés mindennapjaira.

Ünnepelni sokféleképpen lehet. A Vese Világnapról a Szent Margit Kórházban méltóképpen emlékeztek meg, mert nem úgy szóltak a vesebetegekről, mint kívülről, hanem velük együtt emlékeztek és elmélkedtek.

Ezért születhetett meg itt e nap fontos üzenete: bizalom az orvosban, és felelősség önmagunk iránt. És ezért volt a megemlékezés meghitt és meghatározó.

MI AZ IGAZSÁG RÁK-ELLENSZER ÜGYBEN?

Napjainkban számtalan emberhez jutott el a cikk végén olvasható üzenet a „pécsi csodáról” (e-mailen, Facebookon), amely szerint *dr. Kulcsár Gyula* megtalálta a rák ellenszerét és ez infúzió formájában kerül forgalomba. A félreértés oka, hogy az üzenet alapjául szolgáló cikk 2008-ban íródott.

Akkor úgy tűnt, hogy a Culevit infúzió formájában történő bevezetése a legcélszerűbb, de ezt az élet felülírta.

A tervezett infúzió helyett *dr. Kulcsár Gyula* találmánya egyelőre italpor formájában került bevezetésre.

Kulcsár Gyula – Pécsett, a Rák Világnapon tartott – előadása a Culevitről az interneten a következő link beírásával videón is látható:

<https://www.youtube.com/watch?v=QNCR10VkwKU>

Forrás: www.daganatok.hu

Dr. Kulcsár Gyula biokémikus – aki többek között a Magyar Onkológusok Társaságának is tagja – 1987 óta folytat kutatásokat szerveztünk daganatellenes mechanizmusainak kapcsolatban. A Kulcsár által természetes tumorellenes védelemnek nevezett mechanizmus – a kutató állítása szerint – immunrendszerünkől függetlenül működik. Kulcsár kutatásainak végeredménye a Culevit, amely az imént említett tumorellenes védelmi rendszert alkotó hatóanyagok keveréke.

KORÁBBI CIKKEINK:

1.) Dr. Kulcsár Gyula már 20 éve annak szenteli az életét, hogy kutassa a szervezet Természetes Tumorellenes Védelmét.

Kutatásai sikerrel jártak, eredményeit rangos nemzetközi tudományos folyóiratokban publikálta (legutóbb az International Journal of Cancer 2013 márciusában).

A szabadalma alapján készült termékek majd két évtizede elérhetőek a daganatos betegek számára, mint kiegészítő terápia. A tudományos felfedezésről és kutatásról szóló leírás az említett üzenetben helyénvaló és igaz. Azonban az üzenet alapjául szolgáló cikk 2008-ban íródott, amikor újabb fejlesztés indult. Mivel a cél az volt,

hogy a készítmény minél gyorsabban, minél könnyebben és a legmegfelelőbb formában legyen elérhető a daganatos betegek számára, így a tervezett infúzió helyett *dr. Kulcsár Gyula* találmánya italpor formájában került bevezetésre.

Az italpor összetétele és a napi dózisa megegyezik a tervezett infúzióéval,

1951. november 18-án született Nagykanizsán. Középfelsőfokú tanulmányait a Winkler Lajos Vegyipari Technikumban végezte. A Szegedi József Attila Tudományegyetem Természettudományi Karának Vegyész Szakán 1979-ben szerzett diplomát.

1979-1981-ig tudományos segédmunkatársként dolgozott a Pécsi Orvostudományi Egyetem Elméleti Központi Laboratóriumának Kémiai Intézetében. 1981-ben átkerült a Biokémiai Intézetbe. 1981-től részt vett az egyetemen a magyar, 1986-tól pedig az angol nyelvű oktatásban is. 1993-ban nevezték ki adjunktusnak.

A PhD fokozatot 1998-ban szerezte meg. Társszerzőként két egyetemi jegyzet készítésében működött közre. 1996-tól 2005-ig a diákok szavazatai alapján négyszer nyerte el a „Kiváló gyakorlatvezető” címet. 2005-től a Culevit Kft. tudományos igazgatója.

ma mindenki számára elérhető és megvásárolható, hatása klinikai vizsgálatokkal igazolt. Természetesen a kutatások és a vizsgálatok folytatódhatnak, hogy a segítség minél több beteg ember számára ismert legyen.

2.) Pécs – Megtörtént a csoda!

Pécsi tudósok megtalálták azt a gyógymódot, amellyel gyógyítható a rettegett betegség, a RÁK.

A szert a betegek infúzió formájában kapják majd, de a rémséges mellékhatások nélkül győzhetik le a kórt. A tervek szerint hamarosan embe-
reken is kipróbálják az új eljárást.

Közel 180 ezer ember életét mentheti meg csak Magyarországon *dr. Kulcsár Gyula* felfedezése. A pécsi biokémikus csapatával felfedezte a rák ellenszerét. A kutató az emberi testben található molekulákban bukkant rá a halálos kór gyógyszerére.

– Abból indultunk ki, hogy az emberi szervezetnek kell legyen saját védekezőrendszere a rák ellen, hisz ha ilyen nem létezne, akkor mindenki daganatos beteg volna.

89 molekulát vizsgáltunk, és ebből megtaláltuk azt a 16-ot, amely gyakorlatilag elpusztítja a rákos sejteket, – kezdte a biokémikus.

1987-ben kezdte a szervezet tumorellenes védelmi mechanizmusainak kapcsolatos kutatásait. A Természetes Tumorellenes Védelem felfedezése és igazolásának eredményei alapján 1993-ban Magyarországon, majd 1994-től 18 másik ország-

ban történt szabadalmi bejelentés. Ezekből az Európai Szabadalom mellett eddig tizenhét országban adták meg a szabadalmat.

Eredményeit 20 nemzetközi és 9 magyar közleményben publikálta, 21-szer ismertette nemzetközi és 34-szer magyar kongresszusokon. Tudományos elismeréseinek jegyzéke.

1998-ban a Feltalálók Olimpiáján (I. Inventors' Olympic Games) "Genius Prize" elismerést kapott, 2000-ben szabadalmát beválasztották az Országos Szabadalmi Hivatal által kiadott válogatott szabadalmak közé, olyan feltalálók, kutatók szabadalmi mellé, mint Puskás Tivadar, Albert Einstein, Szilárd Leó, Szent-Györgyi Albert.

Tagja a Magyar Biokémiai Egyesületnek, a Magyar Biológiai Társaságnak, a Magyar Onkológusok Társaságának, az oroszországi Orvostudományi Tudományok Akadémiájának, az European Life Scientist Organisation-nak, az International Society for Preventive Oncology-nak, és az European Association of Cancer Research-nek.

De hogyan gyógyítanak ezek a molekulák?

Egy normál sejt csupán annyit vesz föl a bejuttatott molekulákból, amennyire szüksége van, ám a rákos sejtek szinte magukba szívják a „csodamolekulákat”, amelyek szó szerint felzabálják az elfajzott sejteket.

A molekulákból készített infúziót eddig a rák tucatnyi típusán tesztelték. – Elvileg mindenféle rákot gyógyít, az eddigi tesztek során gége-, mell-, méhnyak-, máj- és végbélrákos, valamint leukémiás és limfómás beteg állapotokat gyógyítottunk meg – sorolta dr. Kulcsár. Az eljárás csodája a természetességben rejlik.

A daganat minden egyes sejtjét 16

molekula veszi körbe, és elpusztítja. – Mivel nem kémiai, hanem az emberi szervezetben megtalálható természetes molekulákról van szó, így a kezelésnek nincs mellékhatása, a bejuttatott anyag nem károsítja az egészséges sejteket.

A tesztek alapján ugyanolyan a hatékonysága, mint a kemoterápiáé, viszont a beteg nem szenved a kezelést kísérő mellékhatásoktól – magyarázta a feltaláló.

A „csodaszer” másik hatalmas előnye, hogy végleges gyógyulást ad a betegeknek.

– A kémiai anyagok kezelésének hátránya, hogy a rákos sejtek felismerik, hogy nem természetes anyagokkal

bombázzák őket, és ellenállóvá válnak, emiatt később áttétek alakulnak ki. Ez az infúzió viszont az összes rákos sejtet megöli – tette hozzá Kulcsár Gyula.

A gyógyszer kísérleteinek anyagát még idén benyújtják az Országos Gyógyszerészeti Intézetnek, és a tervek szerint hamarosan kipróbálhatják embereken is.

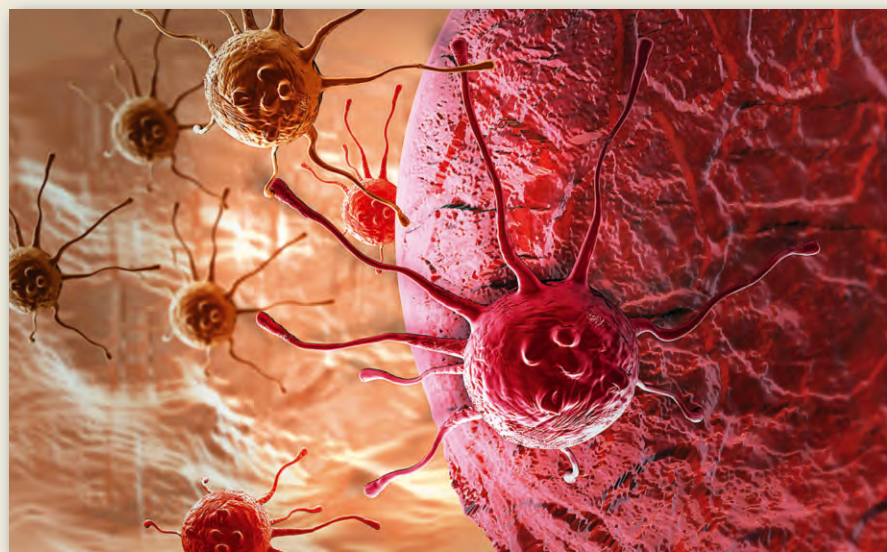
(Idézett cikkünk 2008-ból származó információkat tartalmaz, amelyek az interneten terjednek)

A Culevit gyártójának állásfoglalása

A Culevit NEM csodaszer, speciális – gyógyászati célra szánt – tápszer daganatos betegek részére.

Hatóanyagai természetes, az emberi szervezetben is jelenlévő, tudományosan vizsgált és bizonyított, biztonságos anyagok. Az onkológiai kezelések kiegészítéseként ajánlott alkalmazni, (műtétek, kemoterápia, sugárterápia, stb.) megkezdése előtt, mellett és azok befejezése után is folyamatosan, minden nap szedni, amíg a szervezetben kimutathatóan jelen van a daganat.

Rendszeres szedése mellett mellékhatás nem ismert, a gyógyszerek döntő többségével együtt alkalmazható. ■

Ajándék kupon a vesebetegeknek

Partnerek vagyunk! – nemcsak a címe, hanem az üzenete is az volt annak a rendezvénynek, amelyet a Jász-Nagykun-Szolnok Megyei Önkormányzat szervezett a régió turisztikai szakemberei számára.

A fórumon, a sajtótájékoztatón, majd a kerekasztal programon a hazai turizmus-fejlesztési trendek mellett, az idegenforgalom jelenlegi helyzete, valamint a gyakorlatban felmerülő gondok és azok megoldási lehetőségei kerültek górcső alá.

Az előadásokat a délutáni kerekasztal követte, ahol a megye turisztikai életében aktív szerepet játszó szervezetek képviselői, turisztikai szakemberek, vállalkozások képviselői vettek részt, ahol *Tomasovszky László*, a Martfű Termál SPA-t működtető Toma-Bau Zrt. vezérigazgatója tartott beszámolót. Előadásának címe: „Sikeres vállalkozások a turisztikai szektorban”, s ennek megfelelően bemutatta saját vállalkozását, elmondta fejlesztési terveit, s tanácsokkal szolgált a jelenlévő vállalkozóknak.

Ezt követően a megjelent újságírókat szállodájába invitálta. Bejártuk a 44 szobás Termálhotelt, a 8 medencés gyógyfürdőt, a 33 méteres úszómedencét, megnéztük a skandináv wellness világot, a szaunákkal és sóbarlanggal. Az igazgató büszkén mutatta a játszóházakat és a 200 fős konferenciatermet, majd egy rövid sétát tettünk a kempinghez. Itt nem csupán sátrakban és lakóautókban lehet pihenni, hanem – mindennel felszerelt, kényelmes – kis házakban is, melyek között természetesen, van akadálymentesített is.

A kastélyszállóban éppen szolnoki zeneiskolások készül-

tek az esti koncertre. Visszaúton beszédbe elegyedtünk, s én egy nagy sóhaj kíséretében kiböktem: Kár, hogy a mi betegek ide soha nem fognak eljutni. Szót szó követett, s íme, a vesebetegek ajándék kupont kapnak. Ezt csak ki kell vágni az újságból, s felmutatója 2015. március 31-ig bármilyen szolgáltatásra 30 százalék kedvezményt kap. Ez nemcsak az uszodára, hanem a szállásra is vonatkozik, így családi pihenésre, gyógykezelésre, csoportos nyaralásra is felhasználható.

A művesekezelt vesebetegek a közeli szolnoki dialízis álmomásra járhatnak kezelésre.

S aki a sok úszástól, masszírozástól, egyéb gyógykezeléstől kifárad, annak egy remek sétát ajánlok a Tisza parton, amely a Közép-Tisza tájvédelmi terület részeként védett terület.

Ritka madárvilága ligeterdői és mocsárrétjei, no és júniusban a híres tiszavirágzás egyedülálló jelenség. (A tiszavirág a Tisza szimbóluma, ez a kérészfajta természetvédelmi oltalom alatt áll.) Sétát tehetünk Martfű két – a barokk katolikus és a modern református – templomához is.

A Szent Tamás katolikus templom orgonája világhírű, több külföldi orgonaművész is megszólaltatta már a 2 manuális, 23 regiszteres hangversenyorgonát.

Aki kulturális kikapcsolódásra vágyik, annak a művelődési ház kínál programot. Színháztermében a szolnoki Szigligeti Színház művészei gyakorta vendégeskednek, mozijában pedig a legfrissebb kínálattal találkozhatnak a nézők. Az olvasni vágyók több mint 60 ezer kötetből válogathatnak. ■

MARTFŰ TERMÁL SPA

www.martfuspa.hu
06/56 452 416
info@toma-bau.hu

a kedvezmény mértéke a számla összegének 30%-a, maximum 20.000,-Ft
Érvényes: 2015. március 31-ig

KuponKupon

20.000 Ft értékben
a Martfű Termál SPA által nyújtott
bármely szolgáltatásra
a **VORSZ** tagjai
részére

A Fresenius Medical Care magyarországi története 1993-2013

A múlt évben szerkesztésünkben közel 40 társszerző közreműködésével és *Berkes Attila*, a Fresenius Medical Care Magyarország Kft. igazgatójának tartós támogatásával monográfiát jelentettünk meg. Több hasonló összeállítás szempontjai mellett kiemelkedő jelentőséget tulajdonítottunk a dialízis kezelés kezdeti nehézségeinek, még a Fresenius hálózat kialakulását megelőző évek ismertetésének. Ugyancsak hangsúlyosan foglalkoztunk azon munkatársaink (nővérek, technikusok, orvos kollégák) tevékenységével, akik hosszú éveken át tartó, megbízható munkája nyomot hagyott a szakterület történetének lapjain.

Összeállításunk ezen szempontjai vezettek oda, hogy a monográfia motójaként *Korányi Sándor* professor jövőbe mutató sorait választottuk: „Jövők attól függ, hogy a múltból mennyit tudunk számára megmenteni”. *Korányi Sándor* nevének és munkásságának említése különösen aktuális, mivel hosszú (1866-1944) és nemzetközi mércével is jelentős, szerteágazó, de elsősorban a vese

élettan és -gyógyászat terén kifejtett tevékenysége után, 70 éve, 1944. április 12-én kísérték utolsó útjára pályatársai, barátai, tanítványai és tisztelői a Fiumei úti Sírkertbe.

A könyv a téma jellegétől függően 9 különböző hosszúságú fejezetre tagolódik, melyben 200 oldalon foglaljuk össze a Fresenius Medical Care történetét. A mondandót 89 kép, 31 ábra és 6 táblázat egészíti ki. *Radó János* professzor, valamint *Kárpáti István* docens javaslatára és segítségével a monográfia a Magyar Nephrologiai Társaság honlapján (www.nephrologia.hu/info) a Nephrologiai Történeti Bizottság (NTB) oldalán érhető el. Lapozható PDF formátuma regisztráció nélkül is olvasható a Nephrologiai Történeti Közlemények között. A tájékoztatás érdekében így csak röviden foglaljuk össze, hogy milyen információra számíthat az olvasó.

Összefoglalót olvashatunk a Fresenius cég kezdetéről (1912), fejlődéséről és az utóbbi, már a világméretű szerepéről a dialízis termékek gyártásában és a vesepótló kezelést igénylők

ellátásában. Megismerhetjük, hogy miként alakult meg és milyen nehézségek közepette a hazai Fresenius Medical Care. A dialízis kezelés elméleti és technikai ismereteinek időrendi adatai a Fresenius történetének beillesztését segítik elő ezen tudományterület fejlődésében.

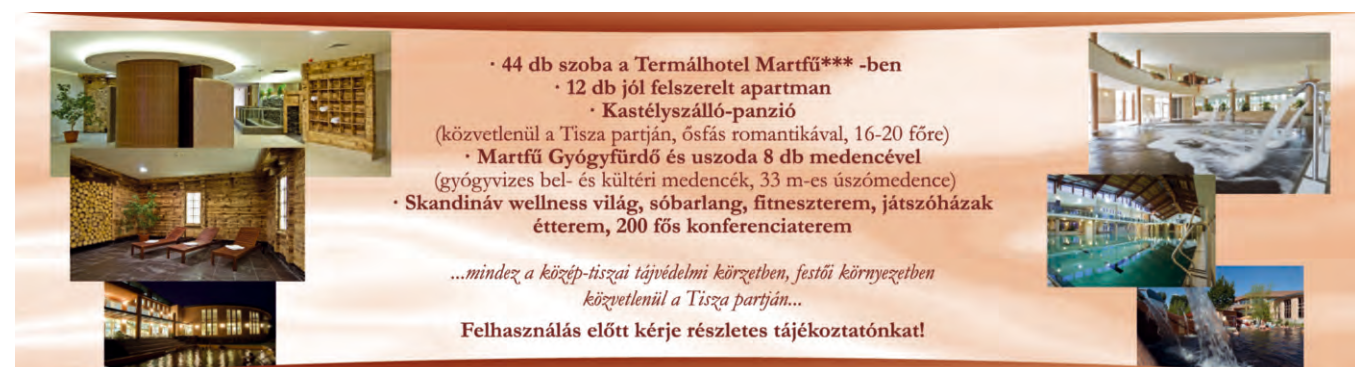
A legterjedelmesebb fejezet 150 oldal terjedelmű, mely a hazai Fresenius Dialízis Központok és a hálózat kialakulását ismerteti a volt és jelenlegi orvosigazgatók írásaiban.

A monográfiát a 20 év alatt a Fresenius Dialízis Hálózatban megjelent tudományos közlemények (151), könyvek (5), valamint a könyvrészletek (11) bibliográfiai adatai és a jövőképek bemutatása zárja.

A könyvet haszonnal forgathatják a dialízis kezelés elméleti és gyakorlati kérdései után érdeklődők, akik ennek nehézségeit és sikereit egy hálózat, a Fresenius Medical Care története révén kívánják megismerni.

**Dr. Karátson András
és Zoltán György**

Elnézést kérünk előző számunk nyomdahibájáért, amely miatt egyes példányokban a fenti cikk nem volt látható!

• 44 db szoba a Termálhotel Martfű*** -ben
• 12 db jól felszerelt apartman
• Kastélyszálló-panzió
(közvetlenül a Tisza partján, ósfas romantikával, 16-20 főre)
• Martfű Gyógyfürdő és uszoda 8 db medencével
(gyógyvizes bel- és kültéri medencék, 33 m-es úszómedence)
• Skandináv wellness világ, sóbarlang, fitneszterem, játszótér, étterem, 200 fős konferenciaterem

...mind az a közép-tiszai tájvédelmi körzetben, festői környezetben közvetlenül a Tisza partján...

Felhasználás előtt kérje részletes tájékoztatónkat!

Olvasd el Hans Christian Andersen többi meséjét is!

Borsószem hercegkisasszony

Volt egyszer egy királyfi, aki hercegkisasszonyt akart feleségül venni, de nem ám holmi jöttment hercegleányt, hanem olyat, aki igazán trónra termett. Bejárta az egész világot, hogy meglelje a hozzá illőt, de minden választottjában talált valami kivetnivalót.

Hercegkisasszony akadt ugyan elég, de a királyfi kételkedett benne, hogy vérbeli hercegkisasszonyok, mert mindegyik tett valami olyat, ami nem illett hozzá.

Hazatért hát a királyfi a birodalmába, igen elbúsult, hogy nem lel magához való feleséget.

Egy este szörnyű vihar kerekedett, dörgött-villámlott, az eső meg úgy zuhogott, mintha dézsából öntötték volna. A nagy égzengésben egyszer csak megverte valaki a palota kapuját. Az öreg király maga ment kaput nyitni.

Egy hercegkisasszony állt a küszöbön. De uram teremtmény, hogy megtépázta a zuhogó eső meg a vad szél! A hajáról, ruhájáról patakokban szakadt a víz, a cipője orrán befolyt az eső, a sarkán meg kifolyt. S mégis azt merte mondani, hogy ő vérbeli hercegkisasszony!

– No majd elváljak, hogy igazat mondott-e – gondolta magában az öreg királyné, de nem

szólt senkinek; bement a hálókamrába, kiemelt az ágyból minden dunnát, párnát, derékaljat, s egy szem borsót tett az ágydeszkára. Aztán rárakott a borsószemre húsz derékaljat, azokra meg húsz vastag pehelydunnát, s oda vezette éjjeli hálásra a hercegkisasszonyt.

Reggel megkérdezte tőle, hogy esett az alvás. – Egy szemhunyaszt sem aludtam – panasolta

a hercegkisasszony. – Isten tudja, mi volt abban az ágyban! Egész éjjel nyomott valami, akármelyik oldalamba is fordultam. Csupa kék-zöld folt a testem.

Resteltem megmondani, de sosem volt még ilyen kényelmetlen ágyam!

Most már aztán láthatták, hogy vérbeli hercegkisasszony a vendégük, mert húsz

derékaljon és húsz pehelydunnán keresztül is megérezte azt a kicsi borsószemet.

Csak egy javából való, igazi hercegkisasszony lehet ilyen kényes.

A királyfi nyomban feleségül vette, úgy megörült, hogy igazi hercegkisasszonyra akadt.

A borsószem meg a királyi kincseskamrába került, ott mutogatják mind a mai napig, ha ugyan azóta el nem lopta valaki.

Aki nem hiszi, járjon utána.

ZENESZERZŐ, LOVAG ÉS ÉLETMŰVÉSZ: Sir Andrew Lloyd Webber

Andrew Lloyd Webber számos musical zeneszerzője; bemutatásuk sorrendjében a következőké: The Likes of Us, József és a színes szélesvásznú álomkabát, Jézus Krisztus Szupersztár, By Jeeves, Evita, Variations és Tell Me on a Sunday – e kettő kombinációja a Song & Dance –, Macskák, Starlight Express, Az Operaház Fantomja, A szerelem arcai, Sunset Boulevard, Whistle Down the Wind, Volt egyszer egy csapat és The Woman in White.

Zenét írt a Gumshoe (Dilettáns zsaroló) és Az Odessza-ügyirat című filmekhez, latin nyelvű gyázmiséje a Requiem.

2004-ben producere volt Az Operaház Fantomja Joel Schumacher által rendezett filmváltozatának. 2006-ban az Evita londoni felújításánál és Az Operaház Fantomja Las Vegas-i különleges bemutatójánál bábkodott, valamint az ő ötlete nyomán született meg a BBC sikeres televíziós szereposztó műsora, a How Do You Solve A Problem Like Maria?,

amelyben A muzsika hangjához kerestek főszereplőt. A műsor elnyerte a Nemzetközi Emmy-díjat, és ezt a sikert Webber megismételte az Any Dream Will Do című műsorral, amelyben a József és a színes szélesvásznú álomkabát talált címszereplőre. 2008-ban az Oliver! című musicallel folytatódott a BBC-sorozat.

Webber díjai között szerepel hét Tony-, három Grammy- – ezek egyike a „Legjobb kortárs zenei mű” díja a Requiemért –, hét Laurence Olivier-díj, egy Golden Globe, egy Oscar, két Nemzetközi Emmy, a Praemium Imperiale, a Richard Rodgers-díj a zenés színházban elért eredményeiért és a washingtoni Kennedy Center kitüntetése. 1992-ben lovaggá ütötték, 1997-ben életre szóló főnemesi rangot kapott. 2005-ben a Magyar Köztársasági Érdemrend középkeresztjével tüntették ki a magyar kultúra támogatásáért, nemzetközi hírnevének öregbítéséért, és a művei magyar feldolgozására biztosított egyedi lehetőségeket.

LA ROCHEFOUCAULD FRANCIA AFORIZMASZERZŐ GONDOLATA A SZÁMOZOTT SOROKBAN OLVAHATÓ	1		SEREG BARANYA MEGYEI KÖZSÉG	POLGÁRI SZEMÉLY NŐI NÉV	VÉRBEN IS VAN SZÓLÓ-SZEMEKI	TOVÁBBÁ SZENVEDÉLYES	TARLÓT HÁNT ÜDÜL	HETYKE MINDIG EZ VAN	MINDEGYIK VEZET VÁLAHOVÁ
	2								E
RÁDIÓS BERENDEZÉS AZONBAN					SZÍN, NŐ (MARGIT) MŰSZÁL				SVÉD AUTÓJEL ROMÁN VÁROS
		ADÓT ELŐIR SOMOGYI PATAK			FÖLÉJE HELYEZ ENYHE INTÉS			BRONZKERET! IRTÓZAT	
FEDÉLKÖZI ANGOL NŐI NÉV		FÉLHOLDI RÉTEGNYELV		HORVÁT ÍRO EVŐ-ESZKÖZ			ÍR SZERVEZET EGYENGETŐ		
			JUHOK ÓLJA			RÁÉRŐSEN BETŰ, KIEJTVE			
EURÓPAI ALLAM MAGÁBA FOJT			FÉRFINEV TITKON FELÉJE KUKKANT				ANTI-TEST		
			SETTENKEDES PÉLDÁUL AZ SZJA				GYAPJÚ-FALÓ ROVAR MADÁR		
KEZEMBE NYOM						ÁZSIAI NYELV FÉRFI-TESTVÉR			
BŰNÖZŐ CSOPORT FELTÉVE								JOULE, RÖVIDEN CÉL ELÉRÉSE	
		HÁLÓBAN A LABDA KÉRGESEDES				NÓGATNI KEZDI! NYUGAT, RÖVIDEN		TRIKÓ HÁTULJAI! OROSZ ÍRO	
HAJHÁLÓ RÉSZEI! RITMIKUS			TILTÓSZÓ MÉRGEZŐ NÖVÉNY				RITENUTO, RÖV. HÁZSZÁM, RÖVIDEN		
				NEMEZ A KRÓM VEGYJELE	VISSZABESZÉLŐ HALK ZAJ				
ÓIR ÍRÁSMÓD FELDÍSZÍTETT				ÓNOZ ELEVEN			TESTÜNK MOTORJA BÁNYAJÁRAT		
			SONKÁT PÁCOL INJEKCIÓZ				KERCSTENGERE GÉPET OLAJOZÓ		
SZÉTSZÉLED LEVEGŐS				BANKUTALVÁNY NYOMDAI DOLGOZÓ			FEJÉR M-KÖZSÉG MESTEREMBER		
					LÁNGELME KÁRTYASZÍN			A CSÁP KÖZEPE! NŐI NÉV	
SZÁMSZERŰ TÉNY HAMUVÁ LESZ				ASZTAG BELSEJE! DTŰLI VÁROS		MAI BUFFALO TAVA			GRAMM, RÖVIDEN NAGYON SZERET
			NYÁJAT HAJTÓ IGEKÉPZŐ				ÉPPEN HOGY DURVA POSZTÓ		
FÖLDET FORGAT A KERTBEN			HARCIALOMÁNY RÉPASZLET!				ÍZESÍTŐ ANYAG KÖLTŐI SÓHAJ		
		KÖLTŐ (SÁNDOR) FÉLSZI!					LAPRA ELŐFIZET, IDEGEN SZÓVAL		
PÉNZÜNK, RÖVIDEN	S				MEGREPED				

Előző számunk megfejtése: „A boldogságnak az a legnagyobb titka, hogy egyetértésben éljünk önmagunkkal”. Nyertes megfejtők: Kutasi Józsefné, Nyíregyháza. Gratulálunk! Jelenlegi rejtvényünk megfejtését 2015. február 1-ig várjuk irodánkban vagy a vorsz@vorsz.hu e-mail címen.

Webber Magyarországon

Andrew Lloyd Webber neve idehaza és külföldön szinte egy időben lett ismert az 1970-ben kiadott Jézus Krisztus Szupersztár-lemeznek köszönhetően. Ezt a darabot 1972-ben ugyan koncertszerű formában magyar nyelven is bemutatták a Műszaki Egyetemen, de az előadást hamarosan betiltották. Az első hivatalos hazai Webber-premierre 1980-ig kellett várni, amikor a frissen alakult Rock Színház színre vitte az Evitát. Az Eva Perón életét feldolgozó musical hamar népszerű lett, így a Rock Színház felbomlása után többek között Szegeden, Miskolcon és Nyíregyházán is játszották a Webber–Rice szerzőpáros utolsó közös művét.

1983-ban a Budapesti Tavasz Fesztiválon újabb magyarországi Webber-premiernek tapsolhatott a közönség. A mindössze két évvel korábban Londonban bemutatott Macskák a legnagyobb musicalsikerek egyike, ezért a játszási jogok ilyen gyors meg-

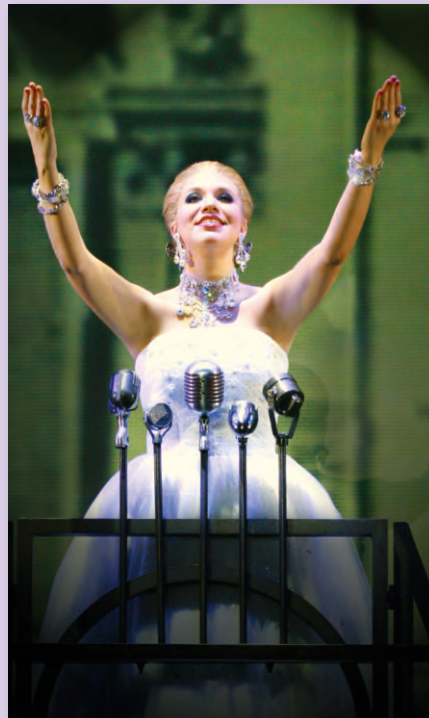
szerzése szenzációnak számított. Webber úgynevezett „non-replika” előadás létrejöttét szorgalmazta, így a Madách Színházban önálló produkció született, és nem az eredeti londoni változat másolatát láthatta a publikum. A magyarországi premiert maga a szerző is megtekintette. A Macskák a West Endhez és a Broadwayhez hasonlóan nálunk is hihetetlen játszási sorozatot tudhat maga mögött. Az előadás 2008-ban ünnepelte huszonötödik „születésnapját”, amit gálaelőadással tettek még emlékezetesebbé.

1986-ban tartották meg az addigra már legendának számító Jézus Krisztus Szupersztár hivatalos magyar premierjét; a Rock Színház társulata a szabadtéri előadások után a Vígyszínházban, majd a Fővárosi Operettszínházban is játszotta a darabot. A Szupersztár a későbbiekben az Evita által megkezdett utat folytatta hazánkban: többek között a Musical Színház, a Pécsi Nemzeti Színház és a Miskolci Nemzeti Színház is műsorára tűzte.

A három világhírű művet egy kevésbé ismert, ifjúkori zsenge követte Magyarországon. Webber még a Szupersztár előtt írt egy virtuóz stíluspárodíának is beillő musicalt a bibliai József történetéből, és számos átírást követően a többé-kevésbé véglegesnek tekinthető változatot 1982-ben mutatták be a Broadwayen. Aztán a mű közel egy évtizedre feledésbe merült, és a Madách Színház fedezte fel ismét a kilencvenes évek elején. Webber a magyarok érdeklődése nyomán kapott kedvet ahhoz, hogy a budapestivel szinte egyszerre, 1991-ben Londonban is színpadra állítsa a Józsefet. Emlékezetesebb hazai színrevitelei között említhetjük még a 2005-ös debreceni előadást, amelyben idehaza először hangzott el a londoni előadáshoz készített Megamix, valamint a Madách Színház 2008-as felújítását,

benne a Fáraó új dalával (Szívkirály).

1996-ban ismét a Madách Színház jóvoltából ismerkedhetett meg a magyar közönség egy újabb Webber-művel. A Szerelmek arcait a Madách Kamarában (a mai Örkény Színház épületében) állították színpadra. A magyar produkció tanult a londoni hibáiból, és Budapesten nem a kritikusok által kifogásolt monumentális díszletek között, hanem a történethez és a mű hangulatához sokkal jobban illő, in-

timebb környezetben került színre a musical.

A rekordot rekordra halmozó musicalopera, Az Operaház Fantomja hazánkban hosszú várakozást követően, az 1986-os világpremier után tizenhét évvel volt először látható. Az előadás jogaiért három színház versengett, s végül a Madách Színház csapatát és Szirtes Tamás rendezőt érte az a megtiszteltetés, hogy a világon elsőként saját felfogásban állíthatta színpadra a legendás művet. A 2003-ban bemutatott produkció sikerét mi sem bizonyítja jobban, mint hogy 2007 szeptemberében ötszázadszor csendültek fel a Fantom jól ismert dallamai a Madách Színházban.

2005-ben egy kevésbé ismert Webber-musical következett, megint csak a Madách Színházban. A Volt egyszer egy csapat az eredetihez képest ártírt változatban került színre Budapesten.

A munkálatokban maga Webber is aktívan részt vett, s Az Operaház Fantomjához hasonlóan a Csapat premierjén is megjelent, és elismerően nyilatkozott a létrejött produkcióról. A darabot 2008 tavaszán vették le a műsorról, az utolsó előadásáról készült felvételt sugározta a Duna Televízió.

Webber – közelkép

„Íme, a világ legsikeresebb komponistája: a zilált haj elhanyagoltan hullik gondterhelt homlokába. Összeszorított ajkain nyugtalan és komor előérzet tükröződik. Fürkésző tekintete a szokásosnál is éberebb. Andrew Lloyd Webber hetek óta nem aludt. Barátai, munkatársai fáradt sóhajjal teszik le a telefont a maestro újabb hívása után. Andrew nehéz ember...”.

Sir Andrew Lloyd Webbernek a világ több pontján, például London környékén és Dél-Franciaországban is vannak birtokai. A nagyvilági életvitelhez hozzátartozik viktoriánus – különösen preraffaelita festők műveiből álló –, hatalmas értékű gyűjteménye. Mint igazi „bon vivant”, érthető módon az élet kínálta minden földi jóval körülvé teszi magát. Könnyedén megteheti, hiszen az általa írt darabok bevételei már rég átléptek minden csillagászati tartott határt. Állítólag a világban minden egyes percben felcsendül valahol egy dallama.

Don Black, több darabjának szövegírója így jellemzi zeneszerzői zsenijét: „Andrew zenéje hemzseg a dallamoktól, ráadásul egy olyan világban, ahol a dallam elsorvadt, kihalt. Dalok helyett ma már csak számokról beszélünk – míg Andrew még igazi dalokat tud írni.”

Új weboldal segíti a vesebetegeket

Elindult a B. Braun Avitum új, kifejezetten vesebetegek és családtagjaik számára létrehozott weboldala. A www.bbraun-dializis.hu oldalon információkat és válaszokat talál a kérdéseire, legyen szó a kezelésről, étkezésről vagy a dialízisközponttal rendelkező nyaralóhelyekről.

www.bbraun-dializis.hu

B | BRAUN
SHARING EXPERTISE

B. Braun Avitum Hungary Zrt. | 1023 Budapest | Felhévízi u. 5.
Tel.: +36 (1) 346-9700 | Fax: +36 (1) 438-4900 | www.bbraun-avitum.hu